



Magyar Hadtudományi Társaság

Hungarian Association of Military Science

## Az MHTT ETIKAI KÓDEX - e

### PREAMBULUM

A **hadtudomány** olyan **tudományág**, amely a tudás értékteremtő képességén keresztül elősegíti a társadalmi fejlődést, valamint kihat az emberek kollektív biztonságérzetére – és az egyén felelősségérzetére, ezen belül is a társadalmi integritás bonyolult összefüggésrendszerére. A hadtudomány tapasztalati tudomány, ugyanakkor az interdiszciplináris tudomány is egyben. Szervesen kapcsolódik a biztonságpolitika, a honvédelem, a hadművészet, a katonai műszaki tudományok, a védelemgazdaság, a hadtörténet, továbbá a társadalomtudomány különböző részeihez, kiemelten a pszichológia, a szociológia, a pedagógia és a humánerőforrás-gazdálkodás területeihez.

A **tudományos tevékenység** érzékeny terület, ezért alapvető eleme a szabálykövető, etikus magatartás írott és íratlan szabályainak a betartása és betartatása tagjaink által, amit jelen **Etikai Kódex** (a továbbiakban EK) elfogadásával és folyamatos fejlesztésével biztosít. Ezért alakult meg 1990-ben a **Magyar Hadtudományi Társaság** (a továbbiakban MHTT vagy Társaság), amely önkormányzattal rendelkező független civil szervezet. Tudományos tevékenységét Magyarország Alaptörvénye, az egyesülési jogról, valamint a civil szervezetek működéséről és támogatásáról szóló 2011. évi CLXXV. törvény, a közérdekű tevékenységről szóló 2005. évi LXXXVIII. törvény továbbá a mindenkor hatályos magyar jogszabályok alapján fejt ki. Alapszabályát (a továbbiakban ASZ) a küldöttgyűlés hagyta jóvá és a Fővárosi Törvényszék jegyezte be.

Az MHTT társadalmi beágyazottsága, **küldetése** során gyakorolt **funkciók** és **alapelvek** (értékek):

- Az MHTT sajátosan bonyolult helyzete, a **közvetítő szerepéből** adódik. Egyszerre kell képviselnie a társadalmi és a tudománypolitikai, a honvédelemmel összefüggő jogokat és kötelezettségeket, ami különösen nehezzé teszi ezt a munkát.
- A megfogalmazottak alapján, indokoltnak tartjuk szakmai szervezetek működése, ahol a felmerült kérdésekkel kapcsolatosan, lehetőséget kapnak tagjaik tudományos kutató munkájuk által alátámasztottan, publikációikban, előadásaikban, akár az oktatásban is kifejtsék az adott kérdéskörrel kapcsolatos tudományosan megalapozott álláspontjukat.
- Az MHTT - nek nem csupán a társadalmi közélet aktív szereplői közötti a **hatékony együttműködés támogatása** a feladata, hanem **őrzi és fejleszti azt a kutatási, módszertani eszköztárát, amely segíti az elemzést, felismerést**, valamint a tudományos értelemben is releváns megoldási alternatívák kidolgozását.

- A Társaság tudományos tevékenységében meg kell jelenne, a hozzáadott értéknek a hadtudomány művelésének minden területén, mind elméleti, mind gyakorlati szempontból (MHTT ASZ 2.§)

Ilyenek a:

- közvetítői szerep, konfliktus kezelés – konszenzus keresés
- a hadtudományi és biztonságpolitikai kutatások támogatása (think -tank)
- a hadtudományért tenni akarók összefogása (integráció)
- a tudományos eredmények terjesztése (disszemináció)
- történeti hagyományörzés (tradíciók ápolása)

a fentiek gyakorlása során betartatja és betartatja:

- hogy a Társaság, a **folyamatos szakmai ismeretátadása által**, nyújtson támogatást az érdeklődőknek, különböző szinteken, akár korcsoportonként is. A legkülönbözőbb rendezvények **előkészítői, szervezői** és egyben a **lebonyolító** **alapvetően a Társaság Szakosztályai, Klubjai kell, hogy legyenek.**
- az MHTT rendszeresen szervez konferenciákat, szimpóziumokat, szakmai workshop- at, ahol nem csupán a **lehetséges konfliktusokra, akadályokra** világítanak rá a magas felkészültségű szakemberek, hanem a **megoldási lehetőségeket** is megismerhetik, a résztvevőkkel.
- Az MHTT felelőssége és feladata, hogy feltárja és bemutassa azokat a hibás gyakorlatokat, amelyek egyaránt ártanak az állampolgároknak, a honvédelem ügyének, illetve segítse és támogassa a bevált módszerek, megoldások széleskörű megismertetését, elterjesztését. Ez egyben az **MHTT küldetése** is.

az MHTT működése során az alábbi alapelveket követi:

- az emberi értékek megbecsülése,
- a kisebbségek védelme, jogaik elismerése
- a digitális adatvédelem
- a tudományos integritás elismerése
- a szerzői jogok tiszteletben tartása
- a vitaszellem, a kritikus gondolkodás tiszteletben tartása.
- etikus kommunikáció az MHTT internetes és közösségi média felületein

Az MHTT nyilvántartott tagsággal rendelkezik (MHTT ASZ 1.§). Szolgáltatásaiból tagjain kívül mások is részesülhetnek (MHTT ASZ 1.§; 2§ ).

## ÁLTALÁNOS ETIKAI SZABÁLYOK, NORMÁK

Ez a fejezet tartalmazza az MHTT **tagjaitól** (MHTT ASZ 3.§) elvárt erkölcsi, szakmaetikai normákat amelyek alapján az **Etikai Bizottság (EB)** az elé utalt ügyekben **állást foglal** (MHTT ASZ 7.§; 9.§). Az MHTT tagjainak többszörös beágyazottságára (tagjai az NKE oktatói, hallgatói, doktorandusai; az MTA köztestületi tagjai, választott tisztségviselői)

tekintettel az EB állásfoglalásainak kialakítása során figyelembe veszi az NKE hatályos Etikai Kódexét és az MTA tudományetikai kódexét is.

Jelen dokumentum, az MHTT Szervezeti és Működési Szabályzatának (SZMSZ) mellékletét képezi, és összhangban áll annak megállapításaival. Ezen szabályzat az esetleges etikai normasértéseket, valamint a fegyelmi jellegű vétségeket tartalmazza. Amennyiben a **vétség erkölcsi** jellegű, úgy **etikai eljárás** szükséges, melyet az EB folytat le. A **fegyelmi jellegű**, és egyéb más ide tartozó ügyek esetén a munkát a **felügyelő bizottság** végzi el.

Az **EK az MHTT erkölcsi, szakmaetikai önszabályozásának alapidokumentuma**. A Társaság, tudományos, civil, szakmai szervezet, ezért **ajánlásokat fogalmaz meg** a tagjai számára:

- **Az EK személyi hatálya kiterjed az MHTT minden tagjára.** Az újonnan belépő tagjaink számára biztosítani kell, hogy megismerjék az alapszabályt, a szervezeti és működési-, illetve magát az Etikai Kódex-et. Fokozott felelősség terheli a **Társaság tisztségviselőit** abban is, hogy a tevékenységük minden esetben feleljen meg az Alapszabály, illetve az Etikai Kódex előírásainak.
- Az MHTT tagja köteles tudomásul venni, hogy a reá kiszabott **jogerős bírósági ítélet** kizárja tagságát a Társaságban:
- **Az EK tárgyi hatálya kiterjed a Társaság minden kiadványára** így az MHTT internetes honlapjára, valamint a közösségi média megjelenésére (facebook, instagram stb.), melyek az etikus kommunikáció alapelveit követve működnek és moderálási gyakorlatuk is ezzel megegyezően történik.

Az **EK rendeltetése** azoknak az általános emberi, valamint specifikus követelményeknek és eseteknek az összefoglalása, amelyek egyrészt az MHTT tudományos és egyesületi tevékenységének erkölcsi tisztaságát, a bel –és külföldi jó hírnevét, megbecsültségét, tagságának erkölcsi feddhetetlenségét feltételezik, másfelől pedig ezek megsértése esetén az **etikai eljárás az Ügyrendben** (MHTT ASZ 14§) meghatározottak **szerint lefolytathatók** méghozzá az alábbi esetekben:

- Abban az esetben, ha a Társaság bármelyik tagja az alapszabály (ASZ) szellemiségével, valamint tartalmi követelményeivel ellentétes, azokat megkérdőjelező értékeket, normákat hirdet, vagy e szerint cselekszik. elfogadni, tisztelni és követni a magyar- és az általános kultúra értékeit, hagyományait, és kiemelten az emberi jogokat, ezért köteles a mindennapi életben úgy viselkedni, hogy ne ássa alá a Társaság tekintélyét, megbecsültségét;
- Amennyiben a Társaság bármelyik tagja más tagokkal szemben nem érvényesíti a kölcsönös bizalom, a tisztelet és megbecsülés követelményeit, megsérti mások önértékét, emberi méltóságát.
- Amennyiben a Társaság tagja a reá kiszabott jogerős bírósági ítélet miatti kizárás szükségességét és jogszerűségét vitatja, azt kétségbe vonja.
- Amennyiben tagtársunk a Társaság keretein belül folytatott tevékenysége során önös érdekének előtérbe helyezésével nyilvánvalóan sérti a közösség érdekeit, vagy a Társaság nemes hagyományait.
- Általános elvárás **minden tagunktól**, hogy a tagdíjfizetés mellett, **mutasson valamilyen aktivitást**. (pl. vegyen részt a Társaság központi- és a Szakosztályok,

klubok rendezvényein, rendszeresen publikáljon, írásban vagy szóban jelezze véleményét, tegyen javaslatokat az MHTT tevékenységére vonatkozóan stb.)

A tartós passzivitásra, a tagdíjak befizetésére, a vezetésnek oda kell figyelni. Előfordulhat, hogy a tagunk nehéz élethelyzete, megromlott egészségi állapota az oka a rendszeres távolmaradásnak, amit természetesen humánusan kell kezelni.

Minden témában minden tagot megillet az etikai normák betartása mellett a **szabad szakmai véleménynyilvánítás** joga. Tevékenységünk közben azt kell feltételezni, hogy minden tagtársat ugyanaz a szakmai és etikai elkötelezettség vezérli:

- Az MHTT tudományos civil, szakmai szervezetként, nem vallási vagy politikai szervezet, ezért ezekben a témakörökben törekedni kell a semlegességre,
- Amennyiben a tisztségéből eredő kötelezettségeit, vállalt feladatait bizonyíthatóan szándékosan elhanyagolja, továbbá a rábízott közösségi vagyonnal tudatosan szabálytalanul, felelőtlenül gazdálkodik. Ha azonban a szándékosság ténye nem áll fenn, úgy fegyelmi eljárásnak van helye.
- Etikai **eljárás indítható**, ha bármelyik tagtársunk nem tartja be a **tudományos kutató és publikációs munka** írott és íratlan **szabályait**, nem törekszik a valós értékek feltárására, továbbá amennyiben nem korrekt módon kezeli a segítő szándékú szakmai és etikai bírálatot.
- Amennyiben a megítélésére bízott tudományos munkák elbírálása során nem tartja be a vonatkozó, például: az anonimitásra vonatkozó szabályokat, ha nem az igazságos, elfogulatlan minősítésre törekszik, továbbá ha szándékosan, például: önös érdekből előnyben részesít arra érdemtelen szellemi terméket, jelöltet vagy pályázót.
- Amennyiben megsérti a tudományos kollegialitás és tisztesség szabályit, mások tudományos eredményeit sajátjaként használja, vagy annak minősíti, továbbá ha mások nevében illetéktelenül nyilatkozik.
- Etikai **vétség**, ha egy tagtársunk **szándékosan akadályozza** mások, arra érdemesek tudományos érvényesülését, értékes alkotások hasznosulását.
- Etikai eljárásra kerülhet sor végezetül akkor, ha a Társaság tagja a vele szemben indokolt módon foganatosított eljárást vitatja, a közreműködést megtagadja.
- Az **etikai eljárást** minden esetben az **Ügyrendben rögzített** és elfogadott **szabályok** szigorú betartásával kell lefolytatni, annak érdekében, hogy az erkölcsi követelmények a tagság meggyőződésére és példamutatására támaszkodva **erősítsék a Társaság szakmai és etikai presztízsét.**

Az MHTT fenntartja magának a jogot az **információ kezelést** illetően, hogy adott esetben a hozzászólás, előadás, nyilatkozat **ominózus részét, vagy egészét törölje**, az alábbi moderálási elvek mentén:

- nyilvánvalóan hatályos törvényekbe ütköző tartalom, például személyiségi jogok, kisebbségi vagy közösségi jogok, adatvédelmi törvény megsértése, diszkrimináció, gyűlöletkeltés;
- másra nézve súlyosan sértő, rágalmazó, becsületet, emberi méltóságot sértő tartalom;
- jogszabály-sértésre felhívó tartalom;
- kegyeletsértő, rémhírterjesztő, közveszéllyel fenyegető megjegyzések;
- mások személyes adatainak közzététele az érintett beleegyezése nélkül;
- nyílt vagy bújtatott reklám;
- üzleti érdekek megsértése: cégekkel, termékekkel, szolgáltatásokkal kapcsolatban a konkrétumokat nélkülöző vádaskodás, hitelrontás;

Az utólagos **moderálás során** sem helyesírási hibákat nem javítunk, sem **szerkesztői tevékenységet nem végzünk**. A moderálási alapelvek megsértése esetén lefolytatjuk az etikai vizsgálatot, illetve a fegyelmi eljárást.

A Társaság honlapjának működtetése szempontjából kiemelten fontos a transzparencia kötelezettségének szem előtt tartása, melynek meghatározó eleme, az **etikus adatkezelés**, a személyes adatok védelmének, a GDPR előírásainak a betartása és betartatása, az éves információbiztonsági auditok végrehajtása. A (www.mhtt.eu) weboldal használata, különösen a konferenciára jelentkezés (regisztrálás) során, az adatkezelő rendelkezésére bocsátott személyes adatait bizalmasan kezeljük, harmadik fél részére nem kerül átadásra. A Magyar Hadtudományi Társaság, mint adatkezelő, kötelezőnek ismeri el magára nézve az Adatvédelmi Szabályzat tartalmát. Az adatkezelő kötelezettséget vállal arra vonatkozóan, hogy a (www.mhtt.eu) weboldal működtetésével kapcsolatos adatkezelés megfelel az Adatvédelmi Szabályzatban és a hatályos jogszabályokban meghatározott rendelkezéseknek. Adatkezelő az adat kezelésének célját meghatározza, az adatkezelésre (beleértve a felhasznált eszközt) vonatkozó döntéseket meghozza és végrehajtja, vagy az adatfeldolgozóval végrehajtatja.

## Az EB ÜGYRENDJE

**Jelen dokumentum**, a Magyar Hadtudományi Társaság (továbbiakban Társaság illetve MHTT) szervezeti és működési szabályzatának **(SZMSZ) mellékletét** képezi és összhangban van annak megállapításaival. A Társaságon belül a szakmaetikai jellegű konfliktusok, elsődlegesen mediáció útján, vagyis konszenzuskereséssel oldhatók fel. Amennyiben ez nem sikerül, az Etikai Bizottsághoz kell fordulni a konfliktushelyzet jogszerű, etikus rendezése érdekében,

A Társaság Alapszabálya rögzíti, hogy az etikai bizottság „...örkődik a tudományos munka erkölcsi szabályainak betartása fölött”.

Az **EB** a Társaság tagjai, valamint a szakosztályok és a vezető szervek közötti **együttműködési problémáknál a kiegyenlítő szerep** vállalására törekszik. Az EB nem önmagáért van, hanem a Társaságért jött létre. Az EB a Társaságért és minden tagjáért dolgozik. Nem célja bárkit kedvezőtlen színben feltüntetni, etikai értelemben lejáratni. Az **etikai jó hírnév mindenkit megillet**, amíg annak ellenkezője nem bizonyosodik be. Az EB küzd a Társaság erkölcsi életének tisztaságáért, a tudományos munka etikai szabályainak betartásáért, és azért, hogy a Társaság tagjai elkerüljék a megalapozatlan véleménynyilvánítást, a meggondolatlan rágalmozást valamint az indokolatlan gyanúsítgatást.

Az **etikai bizottság (EB)** az MHTT szervezetén belül, annak Alapszabálya, szervezeti és működési szabályzata valamint Etikai Kódexe alapján működő, a **küldöttgyűlés által választott** szerv. Az EB három főből áll (elnök és két tag), akiket három évre választ meg a küldöttgyűlés. Az elnök és a tagok visszahívásáról vagy pótlásáról szintén a küldöttgyűlés dönt (MHTT ASZ 7.§; 12.§).

Az **EB** munkája során etikai vonatkozású **munkakapcsolatot** tart a Társaság elnökével, az intéző bizottság (IB) tagjaival, az elnökséggel, a felügyelő bizottsággal (FB), és igény szerint egyes szakosztályok elnökeivel, vagy az etikai kérdésben érintett MHTT-tagokkal. Az EB elnöke állandó meghívottként részt vesz az IB és az elnökség ülésein. Akadályoztatása esetén, fontos kérdések megtárgyalásakor, az EB tagjai közül helyettesítésről gondoskodik.

Az EB szükség szerint, de évente legalább egyszer ülésezik (MHTT ASZ 12.§). **Üléseiről jegyzőkönyvet készítenek.** Az ülések megtarthatók elektronikus kapcsolattartás útján is, azonban ilyenkor is tartalmi és formai előírásoknak megfelelő jegyzőkönyv készül, amelyet a többi dokumentumhoz hasonlóan archiválni kell.

Az EB ülésein a meghívottak vehetnek részt. Akkor határozatképes, ha az EB tagjainak kétharmada jelen van. Az EB elnöke hívja össze a bizottság üléseit, terjeszti be a napirendet, majd levezeti az ülést. A jegyzőkönyvet az EB elnöke aláírásával hitelesíti. A jegyzőkönyvbe az illetékesek betekinhetnek. A jegyzőkönyvet, a határozati javaslatokat és más hivatalos okmányokat az elnök őrzi. Váltása esetén átadja azokat a következő EB-elnöknek.

Az **EB hivatalos testületként** jár el, határozatait egyszerű szótöbbséggel hozza. Tagjainak – egyet nem értés vagy lényegi vélemény-eltérés esetén – lehetőségük van arra, hogy a jegyzőkönyvhöz különvéleményt csatoljanak.

Csak azok az etikai vizsgálati ügyek számítanak hivatalosnak, amelyekről jegyzőkönyv készült, és amelyek kimeneteléről EB-határozat született. Az **EB írásbeli határozata** tartalmát tekintve a következő lehet: **etikailag elmarasztaló, felmentő vagy átadó.** Ez utóbbira akkor kerülhet sor, ha pl. egy etikai vizsgálat során kiderül, hogy nem etikai, hanem fegyelmi vétségről van szó.

Az **etikai bizottság az MHTT tagjaival szemben folytathat** eljárást. Az EB etikai vizsgálatot csak indokolt és alátámasztott esetben végez. Az etikai bizottsághoz a Társaság bármelyik tagja fordulhat értelmezési vagy tanácsadási kérdésekben. Etikai vizsgálatot az EB csak akkor kezd, ha arra a Társaság küldöttgyűlése, elnöksége vagy bármely tagja írásbeli beadvánnyal felkéri.

Az etikai vizsgálat első szakasza a kérelem jogosságának elbírálásából áll, majd ezután következnek szükség esetén a meghívásos meghallgatás, értékelés és a határozathozatal munkaszakaszai. Az EB határozatát az EB elnöke átadja a Társaság elnökének.

Az etikai vizsgálat befejezésekor – a személyiségi jogok messzemenő tiszteletben tartásával – az írásos határozatot az érintett személyeknek átadják. **Az EB határozatának nyilvánosságra hozataláról a Társaság elnöksége dönt.**

### **ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK**

Jelen EK-t az MHTT elnöksége 2020.06.30-ai ülésén jóváhagyta és a küldöttgyűlés elé terjesztette, megerősítésre. A **2020. szeptember 11-ei Küldöttgyűlés** egyhangúlag, megszavazta.

Ezzel egyidejűleg a 2015. februári ETIKAI és FEGYELMI Szabályzatból a FEGYELMI fejezetet leválasztja.

A Társaság 1996. évi küldöttgyűlésén elfogadott Etikai Kódexe; a 2014. évi ügyrend és a 2015. évi szabályzata hatályukat veszti és archiválásra kerülnek.

-.....-